

Võru maakonna koostöö- ja arendusorganisatsiooni kontseptsioon

Tööversioon

Mai 2017
Võru

SISUKORD

Sissejuhatus.....	3
1. Ülevaade tänastest arendusorganisatsioonidest	4
1.1. SA Võrumaa Arenguagentuur.....	4
1.2. Võru Maavalitsus	5
1.3. MTÜ Võrumaa Omavalitsuste Liit	6
2. Koostöö- ja arendusorganisatsioonide võimalikud alternatiivid.....	7
2.1. Ühistegevuse korralduse alternatiivid.....	7
2.2. Alternatiivid juriidilise vormi ja asutamise osas.....	9
2.3. Eelistatud alternatiiv	10
3. Maakondliku arendusorganisatsiooni eesmärgid ja loomise tegevuskava.....	11
3.1. Eesmärgid	11
3.2. Tegevuskava	11
4. Organisatsiooni toimetemudel	12
4.1. Organisatsiooni stuktur	12
4.2. Personal.....	12
4.3. Ruumid ja sõidukid	15
5. Finantsplaan	16
5.1. Kulud.....	16
5.2. Tulud	16
5.3. Investeeringud.....	17
Lisa: finantsmudel Excelis	18

Sissejuhatus

Eesti riigi halduskorraldus on alates 2016. aastast ümberkorraldamisel. Paralleelselt viiakse ellu nii kohalike omavalitsuste reformi kui ka riigireformi. See toob kaasa vajaduse muuta seniseid maakondlikke koostöö- ja arendusorganisatsioone, üle vaatamist vajavad nii organisatsioonide juriidilised vormid, funktsioonid kui ka rahastamine. Muudatused on vajalikud ka Võrumaal.

2016. aasta juunis võeti Riigikogu poolt vastu Haldusreformi seadus, mille kohaselt peaks kohaliku omavalitsuse üksuse (edaspidi KOV) minimaalseks elanike arvuks olema üldjuhul 5000. See tähendab, et 2017. aasta KOV valimiste järgselt peaks Võrumaal olema senise 13 KOVi asemel 4-5 KOVi, mis muudab senist koostöökorraldust.

Alates 2017. aasta maist on Riigikogus menetlemisel “Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse ja teiste haldusreformi elluviimisega seotud seaduste muutmise seadus”¹. Eelnõuga tehakse muudatused KOVide ülesannetes ning koostöö korralduses, nt muutub ühistranspordi korraldus. See omakorda mõjutab ka avalike teenuste osutamise senist praktikat mitmete teenuste puhul ning toob kaasa vajaduse uuteks algatusteks.

Samaaegselt on Riigikogus menetlemisel ka “Maavalitsuste tegevuse lõpetamisest tulenev Vabariigi Valitsuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus”². Seadusega soovitakse anda maavalitsuste ülesanded ministeeriumidele või nende valitsemisala asutustele, KOVidele ja/või KOVidele ühiseks täitmiseks, kuna Vabariigi Valitsus on otsustanud lõpetada maavalitsuste tegevuse 2018. aasta 1. jaanuarist. Sellest tulenevalt on ka Võrumaal vajadus leida lahendus maavalitsuse seniste ülesannete jätkumise osas. Samuti on vajalik reorganiseerida riigi poolt asutatud maakondlik arenduskeskus - SA Võrumaa Arenguagentuur.

Tulenevalt eelnevast on vajalik leida lahendus nii Võrumaa Omavalitsuste Liidu, Võru Maavalitsuse kui ka Võrumaa Arenguagentuuri poolt seni täidetud ülesannete edasiseks korraldamiseks.

Käesolev kontseptsioon käsitleb maakondlike arendus- ja koostöötegevuste edasise elluviimise võimalusi Võrumaal ning pakub välja võimaliku lahenduse tegevuste jätkamiseks.

¹ <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/1eead996-b9b2-4e7d-80b9-79ac7c83ef99/Kohaliku%20omavalitsuse%20korralduse%20seaduse%20ja%20teiste%20haldusreformi%20elluviimisega%20seotud%20seaduste%20muutmise%20seadus>

² <https://www.riigikogu.ee/tegevus/eelnoud/eelnou/0b6f7556-aa2d-43be-b531-19c77c05f24c/Maavalitsuste%20tegevuse%20lõpetamisest%20tulenev%20Vabariigi%20Valitsuse%20seaduse%20ja%20teiste%20seaduste%20muutmise%20seadus>

1. Ülevaade tänastest arendusorganisatsioonidest

Seni on Võru maakonna laiemaid koostöö- ja arendustegevusi korraldanud peamiselt maakondlik arenduskeskus SA Võrumaa Arenguagentuur, Võru Maavalitsus ning MTÜ Võrumaa Omavalitsuste Liit. Lisaks kolmele nimetatule tegutsevad Võrumaal ka mitmed valdkondlikud koostööorganisatsioonid (nt MTÜ Võrumaa Turismiliit, MTÜ Võrumaa Spordiliit), mis jätkavad aga tegevust senisel kujul ning mida käesolevas kontseptsioonis seetõttu eraldi ei käsitleta.

1.1. SA Võrumaa Arenguagentuur

SA Võrumaa Arenguagentuur (VAA, www.vaa.ee) on riigi poolt asutatud üleriigilisse maakondlike arenduskeskuste (edaspidi MAK) tugivõrgustikku kuuluv organisatsioon, mis pakub info-, nõustamis- ja koolitusteenust ettevõtetele, vabaihendustele ja KOVidele. VAA viib ellu noorte ettevõtlikkusega seotud tegevusi Võru maakonnas ning muid maakonnale olulisi ettevõtluse ja piirkondliku arengu projekte. Alates 2009. aastast kuulub VAA koosseisu ka Võrumaa Turismiinfokeskus, mis jagab linna ja maakonna külalistele turismiinfot vaatamisväärsuste ja turismiteenuste kohta, tegeleb maakonna turismiarenduse ja turismitrükiste koostamisega.

VAA 2016-2017. aasta suuremateks arendustegevusteks on olnud:

- alameetme „Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtluse edendamiseks“ (PATEE) Võrumaa tugiprogrammi alaprojektide elluviimine;
- SA Innove ja Sotsiaalministeeriumi poolt rakendatava sotsiaalteenuste arendamise projekti (SOTEE) elluviimine.

VAAs töötab 2017. aasta mai seisuga kokku 9 inimest (7,5 töökohta):

- juhataja/ ettevõtluskonsultant (teenistusleping kuni 01.09.2018);
- kaks ettevõtluskonsultanti (kokku 1,8 kohta, tähtajatud töölepingud);
- MTÜde konsultant/kommunikatsioonikorraldaja (tähtajaline tööleping lapsehoolduspuhkuse ajaks);
- kaks turismiinfokeskuse töötajat (0,8 kohta – tähtajatu tööleping, 0,4 kohta – tähtajaline tööleping kuni 31.12.2017);
- Setumaa ettevõtlusnõustaja (tähtajaline tööleping kuni 31.08.2017);
- PATEE turismikoordinaator (tähtajaline tööleping kuni 31.12.2019);
- PATEE kogukondliku ja sotsiaalse ettevõtluse projektijuht (0,5 kohta, tähtajaline tööleping kuni 31.12.2017).

Setumaa ettevõtlusnõustaja ning PATEE projektide elluvijad on nn projektipõhised töötajad, põhitöökohtadeks (5) on juhataja, kaks ettevõtluskonsultanti, üks MTÜde konsultant ning TIKi töötaja(d).

VAA 2016. aasta eelarve mahuks oli u 320 000 eurot, millest poole (u 161 000) moodustasid projektipõhised tegevused (SOTEE, PATEE, Setumaa ettevõtlusnõustamine). Teisest poolest suurema osa moodustas EASi sihtfinantseerimise eest osutatav nn MAK teenus (peamiselt ettevõtete ja MTÜde nõustamine ning turismiinfoga seonduvad tegevused). Kohalike partnerite (VOL, Võru linn) rahastus moodustas u 10% põhitegevuse eelarvest. Eelarve kuludest moodustasid 2016. aastal 50% (u 160 000) personalikulud, 30% (u 94 000) projektidega seotud

seminarid ja koolitused ning 15% (u 45 000) administratiivsed kulud.

Seoses maavalitsuste tegevuse lõpetamisega tuleb VAA reorganiseerida, ehk riigi poolt loodud SA tegevus peab jätkuma KOVide poolt loodud organisatsiooni raames.

1.2. Võru Maavalitsus

Võru maavalitsuse (Võru MV, voru.maavalitsus.ee) põhitegevusteks on maakorralduslaste, maareformialaste, sotsiaal- ja tervishoiualaste, hariduslaste, noorsoalaste, kultuurialaste, spordialaste, regionaalarengualaste, planeeringualaste, ettevõtluslaste, majanduslaste, ühistranspordialaste, rahvastiku toimingute alaste, perekonnaseisualaste, infrastruktuurialaste ja keskkonnaalaste ülesannete täitmine, regionaalse arengu programmide elluviimine, infosüsteemidealase koostöö korraldamine ja kriisireguleerimisalase tegevuse korraldamine ning Euroopa Liiduga seonduv riigisisene teavitustegevus maakonnas.

Vabariigi Valitsus kavandab lõpetada maavalitsuste tegevuse alates 01.01.2018, maavalitsuste senistest ülesannetest jäävad vastava eelnõu kohaselt kohalikule tasandile:

- rahvastikutoimingud (maakonnakeskuse kohalikud omavalitsused, Võru maakonnas on selleks Võru linn);
- ühistranspordi korraldamine läbi ühistranspordikeskuste (kohalikud omavalitsused ühiselt);
- maakonna arendustegevus: maakonna arengustrateegia koostamine, väliskoostöö, arendusprojektid jm (kohalikud omavalitsused ühiselt);
- tervisedendus ja maakonna turvalisuse alase koostöö koordineerimine (kohalikud omavalitsused ühiselt);
- kultuurivaldkonna ülesanded (kohalikud omavalitsused ühiselt);
- alaealiste õigusrikkujatega seotud ülesanded (kohalikud omavalitsused);
- saarevahi töö (kohalikud omavalitsused);
- valimiste korraldamine (kohalikud omavalitsused);
- asendushoolduse korraldamise lepingute sõlmimine (kohalikud omavalitsused).

Ülejäänud maavalitsuste ülesanded jäävad eelnõu kohaselt täitmiseks ministeeriumidele/ametitele.

Seega on Võrumaal koostöö- ja arendusorganisatsioonide baasil vajalik lahendada **ühistranspordi korraldamine, maakonna arendustegevus** (maakonna arengustrateegia koostamine, väliskoostöö, arendusprojektid jm), **tervisedendus ja maakonna turvalisuse alase koostöö koordineerimine ning kultuurivaldkonna ülesanded**.

Võru MV koostas märtsis 2017 oma seniste tegevuste kaardistuse, mille tulemusi arutati ka maakonna omavalitsuste ning koostööorganisatsioonide ühisel seminaril 17.03.2017. Seminaril leiti, et maavalitsuse tegevustest tuleb ühiselt jätkata ka koostöövõrgustike tegevusi, tunnustamisi ning erinevate ürituste korraldamist. Veel leiti, et oluline on jätkata ka *Europe Direct* teabekeskuse tegevust (selleks on vajalik koostada vastav taotlus 1. juuliks 2017), välissuhtlust ning koostööd piiriüleste projektide raames.

Mais 2017 koostas Rahandusministeerium kalkulatsioonid eelarveliste vahendite osas, mis antakse KOVidele ühiselt seni maavalitsuste poolt täidetud ülesannete täitmiseks. Koostöötegevuse vahendeid eraldatakse maakondlikuks arendustegevuseks, rahvatervise/turvalisuse koostöö korraldamiseks ning kultuurivaldkonna jaoks.

Võru maakonda on Rahandusministeeriumi kalkulatsioonidest lähtuvalt planeeritud 2018. a. kokku eraldada 111 471 eurot, sh:

- arendustegevuseks 86 681 eurot;
- rahvatervise/turvalisuse jaoks 17 880 eurot;
- kultuurivaldkonna jaoks 6910 eurot.

Arvestuslikult võimaldab see katta kolme inimese palga- ja majanduskulu. Vastavad tegevused ning ressurss on otstarbekas anda üle ühte maakondlikku koostöö- ja arendusorganisatsiooni.

Ühistranspordi korralduseks tuleb luua eraldi organisatsioon, mis võib olla kas maakondlik või siis koos Põlvamaaga. Ühistranspordi korralduse puhul kaetakse eelduslikult pool kuludest riigi poolt ning ülejäänud tuleb tasuda KOVidel. 2017. a mai seisuga on eelistatud lahenduseks luua ühistranspordikeskus koos Põlvamaaga.

1.3.MTÜ Võrumaa Omavalitsuste Liit

MTÜ Võrumaa Omavalitsuste Liit (VOL, www.vorumaa.ee) on Võrumaa KOVide poolt loodud koostöö- ja esindusorganisatsioon. VOLi põhiülesandeks on maakonnas ühtlase ja tasakaalustatud ühisarendustegevuse toetamine ning liikmete ühishuvide ja õiguste kaitsmine. Põhikirjast lähtuvalt on VOLi eesmärkideks aidata kaasa maakonna tasakaalustatud ja jätkusuutlikule arengule ning haridus-, sotsiaal-, kultuuri- ja spordi ning turismivaldkonna ühistevustele. Hetkel kuuluvad VOLi kõik Võrumaa 13 KOVi. VOLi juhatusse kuuluvad lisaks juhatuse esimehele (sisuliselt tegevjuht) kõigi KOVide juhid ning lisaks Võru linnavolikogu esimees ja abilinnapea. Lisaks juhatuse esimehele on VOLil ka juhatuse aseesimees, kes on üks KOV juhtidest.

VOLi tegevusplaan on jaotatud neljaks tulemusvaldkonnaks:

- liikmete esindamine, ühishuvide kaitse ja infovahetus;
- efektiivne ühistevustus ning tulemuslik koostöö liikmete, partnerite ja teiste organisatsioonidega;
- omavalitsusjuhtide ja -ametnike kompetentside arendamine;
- kompetentse ja efektiivse organisatsiooni tagamine.

VOLi juures tegutseb kolm alalist komisjoni: haridus-, kultuuri- ja spordikomisjon; sotsiaalkomisjon ning majanduskomisjon.

VOLi büroo koosneb juhatuse esimehest ning juhiabist, kellele lisandub tähtajaline sotsiaalvaldkonna projektijuht (SOTEE). SOTEE projektijuhi tähtajaline tööleping kestab kuni 28.02.2019, sh 0,5 kohta kuni 28.02.2018 ja sealt edasi 0,4 kohta. Lisaks makstakse töötasu ka VOLi aseesimehele.

VOLi eelarve mahuks on ligi 190 000 eurot, sellest u 60% (117 000) tuleb liikmemaksudest, ligi 25% (u 45 000) on riigieelarveline toetus Haridus- ja Teadusministeeriumilt. Peamisteks kuludeks on lisaks töötasudele ja

majandamiskuludele erinevate asutuste ja ürituste sihtfinatseerimine (ligi 50 000 ehk u 25%), ühistegevused ja –koolitused.

2. Koostöö- ja arendusorganisatsioonide võimalikud alternatiivid

Maakondliku koostöö- ja arendustegevuste jätkumisel on mitmeid alternatiive. Esmalt on küsimus, mitme ja milliste arendusorganisatsioonidega jätkata ning seejärel on vaja lahendada ka organisatsiooni juriidiline vorm ning selle asutamise seadused.

2.1. Ühistegevuse korralduse alternatiivid

Märtsis 2017 korraldasid Võru MV ja VOL Võrumaa maakondliku koostöö seminari, mille teemaks oli maavalitsuse ülesannete üleandmine ning omavalitsuste koostöö kujundamine. Seminaril analüüsiti koos KOV juhtide ning koostööorganisatsioonidega MV seniseid tegevusi ning nende võimalikku jätkumist, ühistegevuse korralduse võimalikke alternatiive ning nende tugevusi ja nõrkusi. Seminari lõpus hindasid osalejad, millise alternatiiviga tuleks edasi minna.

Alternatiividena kaaluti järgnevaid põhimõttelisi variante:

- 1) koostöö- ja arendusülesanded koondatakse ühte **KOVide ühisesse arendusorganisatsiooni**, mille pädevus ja funktsioonid on laiad;
- 2) ülesanded jaotatakse **erinevate (arendus)organisatsioonide vahel** - ühised arendusülesanded delegeeritakse ühele või mitmele KOV-ile täitmiseks, eraldi tegutsevad MAK, VOL, ühistranspordikeskus jne;
- 3) ühiselt täitmist vajavad ülesanded **jaotatakse kahe peamise partneri vahel** (nt VOLi ja Võru linna kui maakonna keskuse vahel), MAK konsolideeritakse ühega nendest.

Alljärgnevalt on välja toodud kõigi alternatiivide tugevused ja nõrkused, mis lähtuvalt 17.03.2017 seminaril arutletust.

Alternatiiv 1: üks ühine arendusorganisatsioon

PLUSSID	MIINUSED
<ul style="list-style-type: none">• Võimalus luua terviklik visioon• Sünergia - väiksemad majanduskulud, dubleerimise vähendamine• Info hea kättesaadavus, ühine infoväli• Valdkonnad on seotud ja toetavad üksteist• Professionaalsed töötajad/vastav töötasu• Suurem raha ja tööjõu ressursside kombineerimise ümbermängimise võimalus (rotatsioon)• Kindel üks partner teistele osapooltele (riik, KOVid jt)• Kogu otsustusprotsess ühes organisatsioonis• Bürokratia vähenemine	<ul style="list-style-type: none">• Eesmärkide paljus, tulemuste hindamine keeruline• Erinevate valdkondade mahud on erinevad• Pädevuse killustamine ja „üliinimese vajadus“ (juhtimine)• Erinevad rahastusmudelid ei sobitu• Otsustusprotsess pikem, otsustusprotsessid on erinevad ja ei sobitu• Jäädakse ühte raamistikku kinni• Suure laeva liigitamine võib võtta rohkem aega• Võimalik politiseerumine

<ul style="list-style-type: none"> • Konkreetne vastutaja • Asendus maakonnasuurusele omavalitsusele 	
--	--

Alternatiiv 2: ülesannete jaotamine erinevate organisatsioonide vahel

PLUSSID	MIINUSED
<ul style="list-style-type: none"> • Olemasolevate organisatsioonide personal on olemas ja nad saavad tegevust jätkata olles asjadega kursis • Asutuste spetsialiseerumine • Rohkem juhtivaid töökohti • Sobitub valdkondlikku võrgustikku riigis • Sobib valdkondlikku rahastusskeemi • Kogemuste jagamine • Väga mugav lahendus, sest midagi teha ei tule, muutused minimaalsed 	<ul style="list-style-type: none"> • Koostöö korraldamine paljude partnerite vahel kulutab ressursi, pole tõhus • Maakonnaülesete ülesannete pudistamisel kaob maakonna ülesus • Kaob sünergia teemade vahel • “Silotornistumise” oht • Dubleerimine • Puudub tervikvaade • Vastutuse hajumine suure pildi eest • Süsteemi segadus elanike/teenuste kasutajate jaoks • Võib tekkida ebaterve konkurents erinevate organisatsioonide vahel • Erinevaid organisatsioone hakkavad huvigrupid tugevalt mõjutama • Juhtimise üldkulud suuremad • Info kaos/müra

Alternatiiv 3: ülesannete jaotamine kahe organisatsioonide vahel

PLUSSID	MIINUSED
<ul style="list-style-type: none"> • Võrreldes olemasoleva olukorraga on killustatus vähesem • Asutuste spetsialiseerumise võimalus • Kompromisside saavutamise vajadus • Poliitilise mõju hajutamine võrreldes olemasoleva situatsiooniga • Töökorraldus, mehitatus parem • Võimalus maakonnakeskuse jõustamiseks • Olemasoleva pädevuse ära kasutamine (keskusesse) • Kompromiss kahe äärmuse vahel 	<ul style="list-style-type: none"> • Ressursside killustatus suurem kui ühe organisatsiooni puhul • Vastutuse hajusus • Info killustatus, dubleerimine • Kallutatud otsused (KOV) • Konkureerimine rahastuse pärast • Väga palju pingutada vaja, et saavutada kooskõla • KOVi ülesanne on alati ennekõike tugevdada oma teenuseid ja alles siis vaadata maakonna pilti • Nõrgemini kaitstud maakonna huvid • KOVide vähene sõnaõigus ühiselt täitmiseks mõeldud ülesannete üle • Linn keskusena ei pruugi nõustuda teiste KOVide diktaadiga • Huvide konkurents- linna (minu) huvi ei ole sama teiste (meie) huvidega

Seminaril osalejatest (kokku 22) toetas 16 alternatiivi 1 ehk edasiliikumist ühe ühise arendusorganisatsiooniga. Eraldiseisvalt tuleb lahendada ühistranspordi korraldus, selleks on vaja asutada kas maakondlik või piirkondlik MTÜ.

Seminari tulemustest lähtuvalt on ka käesolevas kontseptsioonis aluseks võetud **ühe maakondliku koostöö- ja arendusorganisatsiooni mudel**, millele lisandub ühistranspordikeskuse loomine.

2.2. Alternatiivid juriidilise vormi ja asutamise osas

Maakondliku arendusorganisatsiooni loomisel on võimalikeks juriidilisteks vormideks MTÜ ja SA.

Alljärgnevalt on välja toodud mõlema vormi peamised plussid ja miinused.

	MTÜ	SA
PLUSSID	<ul style="list-style-type: none"> • Paindlik • Võimaldab kaasata lisapartnereid • VOLi näol on toimiv MTÜ olemas 	<ul style="list-style-type: none"> • Selge kontroll tegevuse üle • Organisatsioonist ei saa lihtsalt välja astuda • Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM) toetab MAKide jätkamist SA vormis
MIINUSED	<ul style="list-style-type: none"> • Organisatsioonist võib lihtsalt välja astuda • MKM ei pea MTÜd sobilikuks partneriks MAK võrgustikus • Teiste piirkondade arenduskeskused tegutsevad SA vormis, pole kogemust 	<ul style="list-style-type: none"> • Ei saa partnereid kaasata, jääk • Täna olemasolev SA (VAA) ei sobi, vajalik uue SA moodustamine • Uue SA moodustamisel vaja lahendada küsimus, mis saab VOList

Olukorras, kus üks olulisi tegevuse partnereid ning rahastajaid (MKM) ei toeta maakondliku arendustegevuse koondamist MTÜ vormi, on pigem otstarbekas kavandada uue SA moodustamist.

Juriidilise vormi valimise järgselt tuleb kokku leppida organisatsiooni asutamisega seonduv. Eeldusel, et arendusorganisatsiooni vormiks valitakse SA, on võimalik kaks varianti:

- 1) **uue SA moodustab Võrumaa Omavalitsuste Liit** – sellised juhul on vaja VOLi üldkoosoleku otsust; samas jääb võimalus, et VOLi liikmed muutuvad ning seega muutub ka SA asutajaorganisatsiooni liikmeskond;
- 2) **uue SA moodustava kõik tänased Võrumaa omavalitsused (13)** – sellisel juhul on vaja 13 KOVi volikogu otsuseid, mis võib osutada piiratud aja jooksul väljakutseks. Samas on positiivse lahenduse puhul tagatud kõigi omavalitsuste osalemine. Juhul, kui kasvõi üks KOV uue SA moodustamisega nõus ei ole, **eksisteerib oht, et loodud SAle ei anta üle riiklike ülesandeid ning neid hakkab osutama mõne teise piirkonna arenduskeskus.**

Piiratud aja tingimustes on lihtsamalt teostatav variant 1, mis jätab ka võimaluse, et tulevikus on ka SA asutajaorganisatsiooni liikmeskond laiem (kaasatakse nt ettevõtjaid).

2.3. Eelistatud alternatiiv

29. mail 2017 arutasid Võrumaa KOVid, MV ja VOLi esindajad uue koostöö- ja arendusorganisatsiooni loomisega seonduvat. Arutati nii juriidilist vormi, asutamise seonduvat kui ka arendusorganisatsiooni toimetamudelit.

Arutelu tulemusena leiti järgnevat:

- uue organisatsiooni eelistatud vorm on SA, kuna MTÜst võib lihtsalt välja astuda. Samas tuleks täpsustada, kas teoreetiliselt on võimalik jätkata arendustööd toimiva MTÜ (VOL) baasil;
- omavalitsusjuhtide arvates on eelistatud lahendus, kus uue SA asutajateks on kõik tänased KOVid (13), alternatiiv, mille kohaselt asutaks uue SA VOL, toetust ei leidnud;
- sisu ning eelarve osas leiti, et uude organisatsiooni tuleb võrreldes varasemaga enam panustada, mis mh tähendab, et tõusma peab ka seni VOLi panustatud liikmemaks. See on vajalik, et uus koostöö- ja arendusorganisatsioon suudaks sisuliselt pakkuda kvaliteeti olles seejuures ka finantsiliselt jätkusuutlik.

Uue SA asutamine peaks toimuma võimalusel juunis (hilisemalt augustis). Ühiselt leiti, et ülemineku ajal, kuni 31. jaanuarini 2018. aastal peaks SA juhatuse liikmeks olema tänane VOLi juhatuse esimees.

3. Maakondliku arendusorganisatsiooni eesmärgid ja loomise tegevuskava

3.1. Eesmärgid

Uue maakondliku koostöö- ja arendusorganisatsiooni eesmärk on Võrumaa ja selle ettevõtluse terviklik ning süsteemne arendamine toetades erinevate teenustega era-, avaliku- ja kolmanda sektori organisatsioone ning üksikisikuid.

Organisatsiooni loomisega koondatakse piirkonna arendustegevused ühte kohta, mis loob eeldused:

- ühtse piirkondliku visiooni loomiseks ning selle poole liikumiseks;
- erinevate arendustegevuste killustatuse ning dubleerimise vähendamiseks;
- ressursside paindlikumaks kasutamiseks, sh väiksemad majanduskulud, efektiivsem kommunikatsioon ja tööjõu rakendamine jne;
- erinevate valdkondade (nt ettevõtlus, kultuur, haridus) vahelise sünergia suurendamiseks;
- ühe kindla, arusaadava ja tugeva partneri arenguks nii maakonna siseseselt kui ka teistele piirkondadele ja riigile;
- strateegilise ning administratiivse juhtimise eraldamiseks.

Organisatsiooni strateegilisteks tegevussuundadeks on:

- 1) maakondliku arendustegevuse kavandamine ja toetamine;
- 2) maakonna huvide eest seismine ning maakonna esindamine nii Eestis kui välisriikides;
- 3) koostöö tegemine nii maakonna siseselt kui ka kohalike ja riiklike partneritega;
- 4) info- ja nõustamisteenuste (MAK teenuste) osutamine ettevõtjatele ja MTÜdele;
- 5) maakonna ettevõtluskeskkonna ja –arengu ning turismiarenduse toetamine, sh turismiinfo jagamine;
- 6) maakonna sotsiaal-, haridus- ja kultuurivaldkonna koostöö korraldamine.

3.2. Tegevuskava

Organisatsiooni loomiseks on vajalikud järgmised tegevused:

- 1) vajalike dokumentide koostamine ja kooskõlastamine (põhikiri, asutamisotsus): juuni 2017;
- 2) otsuste tegemine organisatsiooni asutamise osas (KOV volikogud): juuni - august 2017;
- 3) kontseptsiooni ja finantsplaani täpsustamine lähtuvalt vastuvõetavatest seadustest ning sellega kaasnevast rahastusest: juuni – august 2017;
- 4) otsuste tegemine sümboolika kasutamise osas: september 2017;
- 5) personali ülemineku kavandamine ja vormistamine ning värbamise korraldamine: september – detsember 2017;
- 6) ruumide ja töövahendite osas otsuste ja ettevalmistuste tegemine: september – detsember 2017;
- 7) organisatsiooni siseste dokumentide väljatöötamine (tegevuskava, korrad jms): november – detsember 2017.

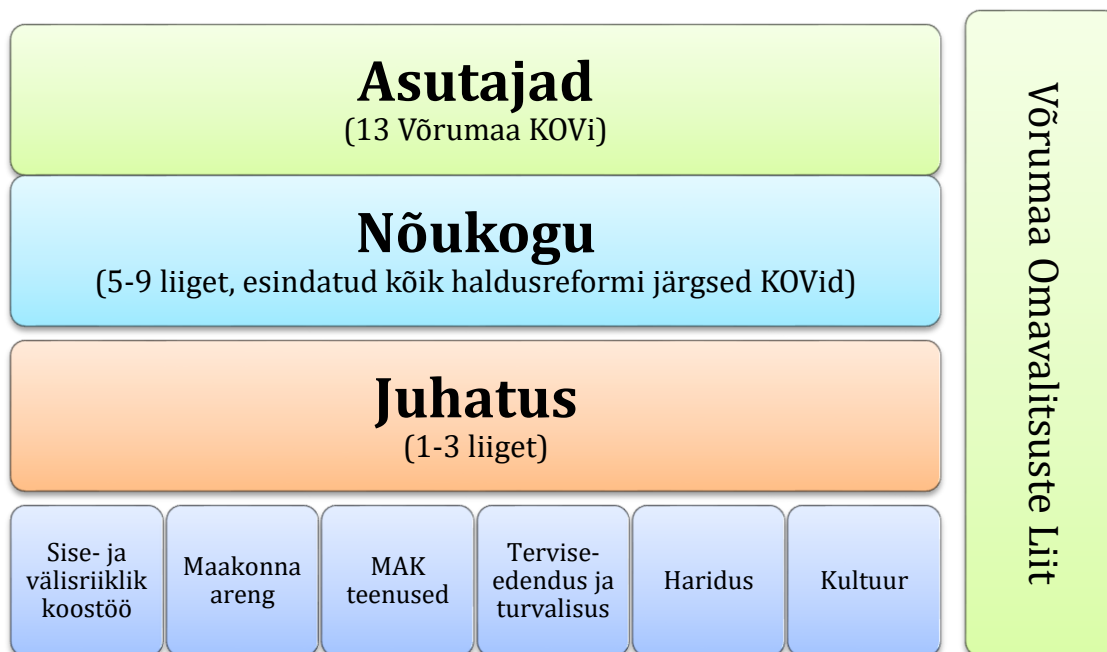
4. Organisatsiooni toimetemudel

Organisatsiooni toimetemudeli puhul on arvestatud, et kõik töökohad koondatakse kokku. Uue SA moodustamise juures on arvestatud, et VOLi eraldi tegevtootajaid ei jää. Lahenduse puhul, kus VOL oleks uue SA asutaja, jääks VOLile nn poliitika kujundamise roll ning SAle täitesaatev funktsioon. KOV juhtide poolt eelistatud alternatiivi puhul, kus KOVid asutavad uue SA, on vaja VOLi tulevase funktsioone veel täiendavalt arutada.

4.1. Organisatsiooni struktuur

Alloleval joonisel on kajastatud uue koostöö- ja arendusorganisatsiooni (võimalik nimi: SA Võrumaa Arenduskeskus) struktuuri skeem.

SA moodustajateks on tänased KOVid (13), nõukokku (5-9 liiget) kuuluksid aga juba uute 2017. aasta sügisel moodustunud KOVide esindajad. SA juhatuse liige on üleminekuperioodil (kuni 31. jaanuarini 2018) VOLi juhatuse esimees, uus juhatus valitakse nõukogu poolt peale uute KOVide moodustamist. SA kõrval jääb juriidilise kehana alles ka MTÜ Võrumaa Omavalitsuste Liit, kuid lahenduse puhul on arvestatud, et kõik sisulised tegevused ning tegevmeeskond koondatakse SASse. VOLi funktsioon võib vajalikuks osutuda juhul, kui mõneks koostöö ja arendustegevuse juriidiliseks vormiks on vajalik MTÜ.

4.2. Personal

Personali osas saab uue arendusorganisatsiooni loomisel kaaluda kahte varianti:

- 1) **arengut sisaldav lahendus** – luuakse 1-2 uut ametikohta, palgad viiakse vastavusse turuolukorraga ning organisatsiooni suurenenud rolli ja vastutusega;
- 2) **nn miinimupakett** – täidetakse vaid need rollid ja ametikohad, mis on toimunud varasemalt, seejuures ei suurendada seniseid palgakulusid.

Arvestades muutunud olukorda on kindlasti eelistatud variant 1, mida eelistasid üksmeelselt ka mai lõpus toimunud seminaril osalenud KOV juhid. Variant 1 arvestaks ka niste koostöö- ja arendusorganisatsioonide väljakutseid personali osas:

- 1) vähest võimekust eristada strateegiline juhtimine ning igapäevane administratiivne juhtimine, mis tähendab, et asutuste juhid tegelevad suure osa tööajast jooksva asjaajamise ning bürokraatiaga;
- 2) suhteliselt tagasihoidlikku palgataset;
- 3) teatud tugifunktsioonide (nt raamatupidamine) alarahastatust.

Alljärgnevas tabelis on välja toodud uue organisatsiooni võimalikud ametikohad, koormused ning ülesannete kirjeldused (vt täpsemalt lisa 1, finantsmudel).

Töökoht (2018)	Koormus	Töö sisu
Juhatuse liige	1	Strateegia, esindamine, lobby
Tegevjuht	1	Tegevjuhtimine, KOV koostöö, MAK töö, juriidika
Juhiabi	1	Tugitegevused, sh kommunikatsioon
Finantsjuht ³	1	Raamatupidamine, personaliarvestus, pr. aruanded
Arendustöötaja (projektijuht)	1	Välis- ja siseriiklikud (koostöö)projektid
Arendustöötaja (analüütik)	1	Arengukavad, uuringud, analüüsid
Ettevõtluskonsultant 1	1	MAK nõustamine
Ettevõtluskonsultant 2	0,8	Ettevõtlikkus, võrgustikud
MTÜ konsultant	1	MAK nõustamine
Terviseedendus ja turvalisus	1	MV olemasolevad ja lisanduvad ülesanded
Haridusvaldkonna koordin.	0,5	MV olemasolevad ja lisanduvad ülesanded
Maakonna kultuurijuht	1	Võrgustik, üritused, tunnustamine
Turismiinfokeskuse töötaja	1,5 ⁴	Klientide teenindamine
<i>PATEE turismikoordinaator</i>	<i>1</i>	<i>Projekti tegevuste elluviimine (kuni 31.12.2019)</i>
<i>Setomaa ettevõtlusnõustaja⁵</i>	<i>1</i>	<i>Setomaa programmi tegevuste elluviimine</i>
<i>PATEE/SOTEE projektijuht</i>	<i>0,5</i>	<i>Projektide tegevuste elluviimine (kuni 28.02.2019)</i>
Põhitöökohad	12,8	
<i>Projektipõhised töökohad</i>	<i>2,5</i>	
Kokku	15,3	

Võimalikud täiendavad töökohad:

- ühistranspordi korraldajad (2) – hetkeseisuga kavandatud loodavasse ühistranspordikeskusesse;
- EuropeDirect projektijuht (1) – sõltub projekti rahastamisest.

Personali brutopalgad ning aastane tööjõukulu on välja toodud allolevas tabelis (variant 1 – arengut sisaldav lahendus, mida eelistasid üksmeelselt ka KOV juhid); variant 2 – miinumpakett).

³ uus ametikoht, alternatiiv on jätkata teenuse sisseostmist

⁴ seni 1,2 kohta, reaalne vajadus suurem

⁵ leping lõpeb 31.08.2017, edasine tegevus vajab kokkuleppeid

Töökoht (2018)	VARIANT I		VARIANT II	
	Brutotasu kuus I	Palgakulu aastas I	Brutotasu kuus II	Palgakulu aastas II
Juhatuse liige	2 500	40 140	1 800	28 901
Tegevjuht	2 200	35 323	1 800	28 901
Juhiabi	1 000	16 056	1 000	16 056
Finantsjuht	1 300	20 873		0
Arendustöötaja (projektijuht)	1 300	20 873	1 300	20 873
Arendustöötaja (analüütik)	1 300	20 873	1 150	18 464
Ettevõtluskonsultant 1	1 300	20 873	1 300	20 873
Ettevõtluskonsultant 2	1 300	16 698	1 250	16 056
MTÜ konsultant	1 300	20 873	1 100	17 662
Terviseedendus ja turvalisus	1 100	17 662	1 100	17 662
Haridusvaldkonna koordinaator	1 100	8 831	1 100	8 831
Maakonna kultuurijuht	1 100	17 662	1 100	17 662
Turismiinfokeskuse töötaja	1 100	26 492	1 100	26 492
<i>PATEE turismikoordinaator</i>	1 450	23 282	1 450	23 282
<i>Setomaa ettevõtlusnõustaja</i>	895	14 370	895	14 370
<i>SOTEE projektijuht</i>	1 400	11 239	1 400	11 239
Põhitöökohad		283 228		238 432
Projektipõhised töökohad		48 891		48 891
Kokku		332 119		287 323
		<i>Alternatiivide vahe</i>		<i>-44 796</i>

Ühistranspordi korralduse ametikoha puhul on võimalikuks brutopalgaks 1300 eurot kuus, kahe töötaja puhul oleks aastane kulu 41 746 eurot.

4.3. Ruumid ja sõidukid

Hetkeseisuga on kõige lihtsam jätkata tegevust nn maavalitsuse hoones (Jüri 12). Logistiliselt oleks parim kolida ruumid tänase maavalitsuse pindadele, kuna seal on võimalik paikneda lähestikku, samuti on tagatud nõupidamiste ruumide kasutamise võimalus.

Matemaatiline ruumide vajadus koos võimaliku kuluga on välja toodud allolevas tabelis, tegelik ruumivajadus ning kulud selguvad läbirääkimisel Riigi Kinnisvara Aktsiaseltsiga.

RUUMID 2018	
Töötajate arv	14,1
Ruumivajadus töötaja kohta m ²	12
Kontoripind	169
Koosolekuruumid	84
Kokku m²	253
Üür ja üüriteenused (eurot/m ²)	3,0 ⁶
Kõrvalteenused (eurot/m ²)	2,5 ⁷
Kulu aastas	16 691

Alternatiivina on välja pakutud arendusorganisatsiooni kolimine Väimelasse kompetentsikeskuse Tsender ruumidesse. See vajab aga täpsemat analüüsi, sh on vaja leida lahendus, kuidas tagada teenuste kättesaadavus Võru linnas (eelkõige MAK nõustamise osas).

Perspektiivis võib kõne alla tulla ka turismiinfokeskuse töötajate ümberpaiknemine, nt Võru linna rekonstrueeritava keskväljaku äärde. Ümberpaiknemise eesmärgiks on olla võimalikult mugavalt kättesaadav külastajatele. Antud hetkel aga vastavat lahendust arvestatud ei ole.

Sõidukite osas on finantsplaanis arvestatud kahe auto liisinguga ning täiendavalt isikliku sõiduauto kasutamise kompensatsiooniga.

SÕIDUKID	Arv	Kuu- makse	Kulu aastas	Km/ kuus	Eeldus
Ametisõiduki liising, kindlustus	2	300	7 200		
Ametisõiduki kütus	2	480	5 760	6 667	Kütusekulu 6 l/100 km kohta
Isikliku sõiduauto kasutamise komp	14,1	60	10116	2 810	Komp määr 0,3 eurot/km
Kokku			23 076	9 477	

⁶ RKAS üüriteatise alusel

⁷ ibid.

5. Finantsplaan

5.1. Kulud

Organisatsiooni peamiseks kuludeks on:

- töötasud (vt p 4.1);
- majandamiskulud;
- koolitused ja seminarid ning arenduskulud;
- ühistegevuste kulud;
- antud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks;
- projektide kulud.

Majandamiskulude puhul on finantsplaanis võetud aluseks VAA ja VOLi 2017. aasta kulubaas, eraldi on arvestatud ruumide ning sõidukitega seonduvad kulud (vt p 4.2). Koolituste ja seminaride puhul on arvestatud, et ürituste ja seminaride korraldamise kulu on aastas 15 000 eurot ning arendusteenuste kulud 20 000 eurot (vt ka lisa – finantsmudel Excelis). Ühistegevuse, sihtfinantseerimise ja projektide kulude puhul on finantsplaanis eeldatud, et 2017. aasta kulud jäävad samale tasemele ka 2018. aastal.

Põhitegevuse kulud on koondina esitatud allolevas tabelis, kulude detailsem jaotus on välja toodud lisas olevas finantsmudelis.

PÕHITEGEVUSE KULUD 2018		
Kulude nimetus	Variant I	Variant II
Töötasud	283 228	238 432
Majandamiskulud	70 067	78 067
Koolitused ja seminarid ning arenduskulud	35 000	35 000
Ühistegevused	11 570	11 570
Antud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	51 915	51 915
Projektide kulud	14 470	14 470
KOKKU	466 250	429 454

5.2. Tulud

Organisatsiooni peamiseks tuluallikateks on:

- sihtfinantseerimine EASist;
- KOVide liikmemaks;
- Rahandusministeeriumi finantseerimine maavalitsuse ülesannete täitmiseks;
- HTMi riigieelarveline toetus;
- projektipõhine sihtfinantseerimine.

Täiendavalt on esialgsesse finantsplaani lisatud omatulude teenimine (teenuste müük). Omatulude osakaaluks kogutuludest on arvestatud u 6%, selle täitmine vajab läbimõtlemist, kuid võiks uuele arendusorganisatsioonile olla jõukohane.

Organisatsiooni võimalikud tulud 2018. aastal on väljatoodud järgnevas tabelis.

Asutus	Põhitegevuse tulud	2017	VAR. I	VAR. II
VAA	Sihtfinantseerimine EAS, EVTP	78 170	78 170	78 170
VAA	Sihtfin. EAS - personal ja adminkulud	29 870	29 870	29 870
VAA	MTÜ programm, KÜSK, ühishädal, arenguprogramm	18 550	18 550	18 550
VAA	TIK programm - EAS	13 000	13 000	13 000
VAA	TIKi kohalik siht. - Võru OL, Võru LV, müük jne	6 800	6 800	6 800
VOL	2017 aasta liikmemaksud	117 070	146 338 ⁸	117 070
VOL	<i>HTM Riigieelarveline toetus</i>	<i>46 160</i>	46 160	46 160
MV	Arendustegevus riigilt	86 681	86 681	86 681
MV	Rahvatervis/turvalisus riigilt	17 880	17 880	17 880
MV	Kultuurivaldkond riigilt	6 910	6 910	6 910
	Teenuste müük ⁹		30 000	25 000
	Põhitegevus kokku	421 091	480 359	446 091
	Projektid**			
VAA	Sihtfinantseerimine PATEE/ SOTEE	52 425	52 425	52 425
VAA	Sihtfinants. PATEE - kohalike partnerite osalus	9 985	9 985	9 985
VAA	Setumaa programm, EAS	20 000	20 000	20 000
	Projektid kokku	82 410	82 410	82 410
	KOKKU		562 769	528 501

5.3. Investeeringud

Eeldusel, et uus arendusorganisatsioon saab jätkata maavalitsuse majas, pole ruumide osas suuremaid investeeringuid vaja teha. Küll aga vajaks täiendamist töövahendid, maavalitsuste tegevuse lõpetamisega töövahendeid (arvutid jms) kaasa ei tule. Eeldades, et pooled töötajatest vajavad uut tööarvutit võiks ühekordseks investeeringuteks kavandada vähemalt 10 000 eurot.

⁸ Liikmemaksu kasv 25%

⁹ Muudatus võrreldes senisega

Lisa: finantsmudel Excelis